

статутного капіталу похідних організаційно-правових форм юридичних осіб не в гривнях, а у євро. Видається, що в умовах фінансової нестабільності в Україні, використання ставки мінімального розміру статутного капіталу в євро створюватиме більш стабільні умови для ефективної діяльності ІСІ. Все вищевказане дозволяє прийти до висновку про необхідність встановлення розміру статутного капіталу КІФ аналогічного як це продемонстровано у Законі України «Про страхування», а саме: мінімальний розмір статутного капіталу КІФ встановлюється у сумі, еквівалентній 138 000 євро за курсом, встановленим НБУ. Стосовно ж кількісного еквіваленту мінімального розміру капіталу КІФ, видається за доречне приєднатися до позиції О. А. Слободяна про відсутність потреби встановлення надміру високого рівня мінімального розміру капіталу.

Список використаних джерел

1. Гражданское право: В 2 т. Том 1: Учебник / Отв. ред. проф. Е. А. Суханов. 2-е изд., перераб. и дополн. М.; Изд-во БЕК, 1998. 816 с.
2. Про інститути спільного інвестування: закон України № 5080-VI від 05.07.2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5080-17> (дата звернення: 10.10.2019).
3. Про затвердження Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску акцій корпоративного інвестиційного фонду : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №1104 від 20.06.2013 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1187-133> (дата звернення: 12.10.2019).
4. Слободян О. А. Цивільно-правове регулювання управління пайовим інвестиційним фондом: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2013. 195 с.
5. Про банки і банківську діяльність: закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення: 12.10.2019).
6. Про страхування: закон України № 85/96-ВР від 07.03.1996 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр/page2> (дата звернення: 12.10.2019).

*Пташник І.В.
студент магістратури
юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри
цивільного права і процесу ТНЕУ
Зайцева-Калаур І.В.*

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ФОТОГРАФІЧНИЙ ТВІР» У ВІТЧИЗНЯНІЙ ДОКТРИНІ

У зв'язку з тим, що законодавство України про інтелектуальну власність створювалося в умовах її незалежності, воно не позбавлене окремих недоліків та суперечливих положень. Сьогодні ще чітко не визначені діючим законодавством деякі основні поняття в сфері охорони прав на фотографічні твори, що значно ускладнює режим їх правової охорони та негативно впливає

на формування договірних відносин у сфері використання авторських прав. Так, законодавець не дає визначення ані «фотографічних творів», ані «творів, виконаних способом, подібним до фотографії», так само і не містить визначення терміна «твір». Саме тому при вирішенні питань щодо порушення авторського права на фотографічні твори рішення судді носить суб'єктивний характер, адже останнім доводиться керуватися лише своїм внутрішнім переконанням, досвідом та знаннями, що є черговим доказом того, що від якості понять юридичної науки залежить не лише успішність розробки правової теорії, а й якість юридичної практики.

На відміну від законодавчого рівня, на доктринальному рівні сьогодні запропоновано ряд визначень поняття «фотографічний твір», що вказує на актуальність та досліджуваність даної тематики.

Автори «словника-довідника» з інтелектуальної власності за редакцією О.Д. Святоцького та В.С. Дроб'язка «фотографічний твір» визначають як «твір, що становить зображення реальних об'єктів, одержаних на поверхнях, чутливих до світла або іншого випромінювання. Такі твори можуть охоронятися авторським правом як художні твори за умови, що композиція, відбір або спосіб фіксації вибраного об'єкту відзначається оригінальністю» [1, с. 29].

На наш погляд, у даному визначенні науковці більшу увагу акцентують на способі створення фотографії, а не на критеріях творчості, які визначають такий твір об'єктом авторського права.

Заслуговує на увагу визначення поняття фотографічного твору подане С. Мазуренко та Н. Бузовською, котрі під останнім розуміють статичне зображення матеріального світу, придатне для зорового сприйняття людиною, яке отримується за допомогою технології фотографії (фотографування) або виконується способами, подібними до фотографії, втілюється у будь-яких світлочутливих поверхнях чи будь-яких інших матеріальних носіях і відповідає критеріям новизни та оригінальності [2, с. 123].

Змістом поняття є: 1) те, що такі зображення отримуються за допомогою специфічних та різноманітних способів, які відомі людству та які виділяють в рамках технології фотографії (фотографування), та способів, які за своєю технологічною природою є аналогічними фотографії; вони втілюються на будь-яких світлочутливих поверхнях чи будь-яких носіях; 2) вони втілюють новий і оригінальний задум автора, що дасть змогу відмежувати їх від простих фотозображень, що не належать до творів образотворчого мистецтва.

Найбільш вдало, на наш погляд, тлумачення поняття «фотографічний твір» запропоновано О.В. Улітіною. Так, автор вважає, що фотографічний твір – це зображення, що має творчий характер, втілює авторський задум, ідею, та яке зафіксоване на будь-якому можливому носієві, незалежно від технічної природи процесу отримання зображення, і яке не є частиною аудіовізуального твору» [3, с. 239]. Таким чином автор звертає увагу на основні характеристики фотографічного твору, а саме: оригінальність, тобто творчий характер фотографічного твору, об'єктивна форма вираження і закріплення на будь-якому носієві; твір не повинен бути частиною аудіовізуального твору.

Творчий характер зробленої фотографії і є тим самим критерієм, що робить фотографування мистецтвом, а не просто технічним засобом отримання зображення. При цьому варто зазначити, що ступінь творчості для

визнання фотографії художнім твором має велике значення. Таким чином, не кожна фотографія вважається об'єктом авторського права, а лише та, для створення якої застосовувались творчі зусилля фотографа і яка в кінцевому результаті являє собою твір мистецтва.

«Творчі зусилля – це інтелектуальна діяльність, за допомогою якої автор намагається втілити власні задуми, ідеї, концепції для створення певного твору. тобто по суті це саме той процес, що є перехідним від ідеї до її втілення, саме на етапі цього процесу і з'являється авторське право на твір по мірі його фактичного створення» [3, с. 236].

Творчі зусилля – це критерій, за допомогою якого фотографії можна розділити на три види з різним ступенем охорони: фотографії як твори мистецтва, репортажні фото та технічні фотографії [3, с. 236].

Фотографії – як твори мистецтва мають високий ступінь творчості, це саме ті об'єкти, що передбачені законом, як об'єкти авторського права. вони мають найвищий ступінь захисту, є оригінальними творами, які були задумані та створені як предмет образотворчого мистецтва. на наш погляд, саме такі фотографії повинні отримати найвищу ступінь охорони з передбаченим законодавчим терміном охорони протягом життя автора і 70 років після його смерті.

Репортажні фото мають дещо нижчу ступінь творчості, а тому і рівень законодавчої охорони повинен бути встановлений нижчий, аніж визначено законодавством. Створення такої фотографії не займає багато часу та не потребує підготовки, крім того, з цими фотографіями часто виникає проблема встановлення авторства, оскільки вони не несуть художньої цінності. Художня цінність для таких фотографій не є основною, проте вони можуть мати історичну, освітню, наукову цінність.

Пункт 4 статті 7 Бернської конвенції встановлює, що «за законодавством країн Бернського Союзу зберігається право визначати термін охорони фотографічних творів і творів прикладного мистецтва, охоронюваних у якості художніх творів; проте цей термін не може бути менший двадцяти п'яти років від часу створення такого твору» [4].

Тому, у даному аспекті цілком слушною є думка О.В. Улітіної, що для репортажних чи документальних фотографічних творів доцільно встановити строк охорони майнових авторських прав протягом 25 років із моменту створення такого твору [3, с. 237]. Такий строк охорони допоможе витримати баланс між інтересами авторів та суспільства.

Технічні фотографії це ті, елемент творчості у створення яких є мінімальним, або таким, що відсутній. Таким чином, дані фотографії взагалі не повинні підлягати авторсько-правовій охороні. Фотограф фіксує певні дії, людей, факти, тому критерій творчості відсутній. однак у спірних випадках наявність творчого внеску може бути встановлена експертизою» [5, с. 15].

Запропонований вище розподіл фотографій на види залежно від творчого внеску має не лише теоретичне, а й практичне значення, адже надасть можливість автору-фотографу на належному рівні здійснювати охорону та захист своїх прав та допоможе дотримати баланс між інтересами авторів та суспільства.

Список використаних джерел

1. Святоцький О. Д. Інтелектуальна власність: словник-довідник / За заг. ред. О.Д. Святоцького та ін. Київ: Вид. дім «ІнЮре», 2000. Т. 1. 272 с.
2. Мазуренко С., Бузовська Н. Щодо визначення поняття «фотографічний твір» у вітчизняній доктрині та законодавстві. *Юридичний вісник*. 2013. №1. С. 120-124.
3. Улітіна О. Проблема визначення поняття «фотографічний твір» в Україні. *Юридичний вісник*. 2015. № 1. С. 235-240.
4. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 09.09.1886 р.: Паризький Акт від 24.07.1971 р., змінений 02.10.1979 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_051 (дата звернення: 23.10.2019).
5. Мазуренко С. В. Авторське право на фотографії. *Актуальні проблеми держави і права*. 2008. № 42. С. 12 - 19.

Рогатинська Н.З.

*к.ю.н., доцент, завідувач кафедри
кримінального права та процесу
Тернопільського національного
економічного університету*

Кірянов А.В.

студент юридичного факультету ТНЕУ

ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ФУНКЦІЇ ОБВИНУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Аналіз чинного кримінального процесуального законодавства України дає можливість стверджувати, що суб'єктами реалізації функції обвинувачення у кримінальному провадженні є прокурор, керівник органу досудового розслідування, слідчий, а також потерпілий, його представник і законний представник у випадках, установлених КПК України. Саме завдяки змісту їх діяльності реалізуються кримінальні правові відносини між державою та особою, яка вчинила кримінальне правопорушення, відбувається реагування держави на порушення кримінально-правової заборони у процесуальному правовому контексті.

Без належного врегулювання процедури реалізації функції обвинувачення неможливе ефективне виконання завдань кримінального провадження, передбачених ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (далі - КПК України). Разом з цим важливе значення має положення, регламентоване в ст. 3 Конституції України, згідно з яким «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. ... Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави». У такому контексті здійснення функції обвинувачення на усіх етапах кримінального провадження має бути виваженим та обґрунтованим, ґрунтуватися на засаді верховенства права з урахуванням вимог щодо юридичної визначеності та пропорційності.

Проблемні питання функції обвинувачення у кримінальному провадженні були предметом дослідження вітчизняних і зарубіжних правників: